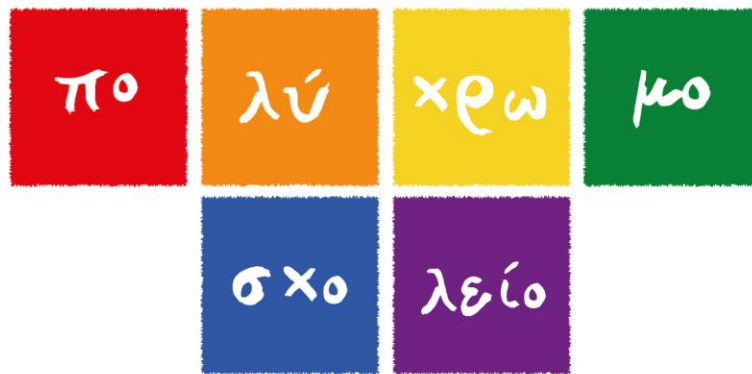

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ – ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΛΕΞΕΙΣ ΠΟΥ ΠΛΗΓΩΝΟΥΝ

Επιμέλεια - προσαρμογή: Έλενα Σκαρπίδου, Πολύχρωμο Σχολείο (2018)

Δραστηριότητα σχετική με την έμφυλη, λεκτική βία

Υλικό που χρησιμοποιήθηκε: «Λέξεις που πληγώνουν», από Compassito.
(προσαρμοσμένη)

Θέμα: Διακρίσεις, έμφυλη, λεκτική βία.

Υλικά:

Αντίγραφο του Άρθρου 13 της ΣΔΠ

Ανθρώπινη μορφή, σε φυσικό μέγεθος, χωρίς φυλετικά χαρακτηριστικά, από χαρτόνι
(Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε ως μοντέλο το ανθρωπάκι από «**Το Έμφυλο άτομο**»).

Hansaplast μεζ χρώματος (όσα και τα παιδιά)

Μαρκαδόροι

Επιμέρους στόχοι :

Μια δραστηριότητα που επιτρέπει στους μαθητές να διερευνήσουν τη χρήση της υβριστικής γλώσσας, να βιώσουν έντονα την κατάσταση ενός χαρακτήρα και να καλλιεργήσουν την ενσυναίσθηση.

Επίσης, μας δίνει την ευκαιρία:

- Να προβληματιστούμε σχετικά με τις αιτίες και τις επιδράσεις που έχει η γλώσσα που πληγώνει.
- Να κατανοήσουμε πώς ορισμένοι άνθρωποι μπορεί να τραυματιστούν απ' αυτή ανεπανόρθωτα.
- Να κατανοήσουμε τα όρια της ελευθερίας της έκφρασης.
- Να εξασκήσουμε ικανότητες για να αντιμαχόμαστε τη γλώσσα που πληγώνει

Διαδικασία:

Καταγραφή υβριστικών λέξεων: Ζητάμε από τα παιδιά να χωριστούν σε ομάδες. Ζητάμε να καταγράψουν σ' ένα φύλλο το όνομα της ομάδας τους και από κάτω όλες τις υβριστικές εκφράσεις και λέξεις που θα ακούσουν να χρησιμοποιούνται για τα δύο φύλα, στο χώρο του σχολείου ή έξω από αυτό, γραμμένες σε τοίχους ή σε θρανία, στο Internet/facebook, από τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές τους. Οι ομάδες ανταλλάσσουν για λίγο τις λίστες και διαβάζουν σιωπηλά τις υβριστικές λέξεις.

Συζήτηση/Συμπεράσματα:

Υπάρχουν ορισμένες λέξεις μόνο για κορίτσια; Για αγόρια;

Τι συμπεράσματα βγάξετε για τη γλώσσα που πληγώνει; Ποιες πλευρές της προσωπικότητας θίγονται στα αγόρια και ποιες στα κορίτσια, ποιες ανθρώπινες δραστηριότητες υποβαθμίζονται, εκφράζεται βία κ.λπ.;

(Συνήθως αναδεικνύεται ότι τα κορίτσια κρίνονται για τη σεξουαλικότητά τους -αν έχουν πολλές εμπειρίες κ.λπ.- ενώ τα αγόρια κρίνονται για τον ανδρισμό τους – ομοφοβία.)

Ζητάμε από τις ομάδες να αναζητήσουν στις λίστες με τις «Κακές λέξεις» ποιες απ' αυτές απευθύνονται σε άτομα με διαφορετικές ταυτότητες φύλου ή σεξουαλικότητας, να τις υπογραμμίσουν κι αν θέλουν να προσθέσουν κι άλλες.

Μήπως το να πληγώνουμε άλλους ανθρώπους χρησιμοποιώντας λέξεις είναι μια μορφή βίας (έμφυλη βία); Γιατί;

Άρθρο 13: Γράψτε ή/και διαβάστε φωναχτά το Άρθρο 13 από τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

Άρθρο 13: Ελευθερία έκφρασης

«Τα παιδιά έχουν δικαίωμα να αναζητούν, να μαθαίνουν και να μεταδίδουν πληροφορίες και ιδέες, και να εκφράζονται ελεύθερα, μέσα από το γραπτό ή προφορικό λόγο, την τέχνη ή άλλους τρόπους, αρκεί να σέβονται τα δικαιώματα των άλλων».

Επισημάνετε ότι δεν πρέπει να συγχέουμε την ελευθερία του λόγου με τη ρητορική του μίσους και αυτό το άρθρο δίνει σε ένα παιδί το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης, αλλά απαγορεύει ιδιαίτερα την έκφραση που παραβιάζει τα δικαιώματα και τις φήμες των άλλων. Η ανεκτικότητα και ο σεβασμός προς την ανθρώπινη αξιοπρέπεια αποτελούν επίσης θεμελιώδεις αξίες σε μια δημοκρατική και πλουραλιστική κοινωνία. Συνεπώς, μπορεί να θεωρηθεί αναγκαίο να τιμωρούνται ή να προλαμβάνονται οι μορφές έκφρασης που διαδίδουν, υποκινούν, προωθούν ή δικαιολογούν το μίσος και τη βία

Συζήτηση: Συζητήστε την ελευθερία της έκφρασης κάνοντας ερωτήσεις όπως αυτές:

- Πρέπει να μπορούμε πάντα να λέμε οτιδήποτε θέλουμε;
- Μήπως θα έπρεπε να μπαίνουν όρια στο τι μπορούμε να πούμε για τις σκέψεις και τα πιστεύω μας;
- Με ποιους τρόπους παραβιάζει τα ανθρώπινα δικαιώματα η γλώσσα που πληγώνει;

Διερεύνηση συναισθημάτων:

Δίπλα στις κακές λέξεις καταγράψτε τα συναισθήματα.

Το σώμα είναι ο τόπος όπου ζούμε τα συναισθήματα. Γι' αυτό τα συναισθήματα που νιώθουμε εντυπώνονται στο σώμα και στις συμπεριφορές μας και επιδρούν στην ψυχική και σωματική μας υγεία. (Πολυάριθμες μελέτες έχουν επιβεβαιώσει ότι η συναισθηματική μας κατάσταση δεν αφήνει ανεπηρέαστο το σώμα μας, αφού ενεργοποιεί το καρδιαγγειακό, το μυοσκελετικό και το νευροενδοκρινικό σύστημα του οργανισμού μας. Τα συναισθήματά μας επιφέρουν μια σειρά από σωματικές αντιδράσεις που είναι κοινές για όλους τους ανθρώπους, ανεξαρτήτως καταγωγής και φύλου και οι οποίες συνδέονται με την προσπάθειά μας για επιβίωση.)

Τι συναισθήματα προκαλούνται μέσα μας όταν μας απευθύνονται τέτοιου είδους λέξεις; Βρεθήκατε ποτέ σε μια τέτοια κατάσταση; Τι συνέβη; Πώς νιώσατε; Τι κάνατε; Καταγράψτε τα.

Τι συναισθήματα βιώνουν τα ΛΟΑΤΚΙ άτομα αυτά στην καθημερινότητά τους και αν θέλουν, να τα προσθέσουν στο χαρτί τους (μπορούμε αντί για ΛΟΑΤΚΙ άτομα να πούμε τα άτομα με διαφορετική ταυτότητα φύλου, σεξουαλικό προσανατολισμό, χαρακτηριστικά φύλου ή έκφραση φύλου). Πώς αντιμετωπίζονται αυτά τα άτομα, τα οποία συμπεριφέρονται 'εκτός' του καθορισμένου έμφυλου ρόλου, από τις οικογένειές τους, τους φίλους τους, την κοινωνία; Μήπως τα άτομα αυτά βιώνουν κάποιες συμπεριφορές κακομεταχείρισης ή κακοποίησης; Ποιες είναι αυτές; (αποκλεισμό, χλευασμό, κοροϊδία, κακόφημα κουτσομπολιά, λεκτική κακοποίηση,

ύβρη, σωματική βία, εκφοβισμό κλπ). Υπενθυμίστε ότι αυτές οι συμπεριφορές αποτελούν αυτό που ονομάζουμε «έμφυλη βία».

Ζητάμε από τα παιδιά να φανταστούν πόσο οδυνηρή είναι η καθημερινότητα αυτών των παιδιών.

Τι μπορεί να συμβεί σ' ένα παιδί που υβρίζεται, περιφρονείται και κακοποιείται καθημερινά;

(Τα άτομα αυτά χλευάζονται, περιφρονούνται, κακοποιούνται με άπειρους τρόπους, για κάτι που δεν επέλεξαν, το οποίο δε βλάπτει ή ζημιώνει κάποιο άλλο άτομο και συνάμα αποτελεί ανθρώπινο δικαίωμα.)

Εικαστική δράση: Φέρνω στην ομάδα μια ανθρώπινη μορφή, σε φυσικό μέγεθος, χωρίς φυλετικά χαρακτηριστικά, από χαρτόνι.

Μοιράζουμε στα παιδιά Hansaplast μπεζ χρώματος (όσα και τα παιδιά) και λεπτούς μαρκαδόρους.

Ζητάμε από τις/τους μαθήτριες/τές να φανταστούν ότι κανείς/καμία μέσα στην τάξη δε θέλει αυτό το/τη μαθητή/τρια για συμμαθητή/τρια του/της και ότι σε κάθε ευκαιρία τού/τής απευθύνουν τις υβριστικές λέξεις που κατέγραψαν προηγουμένως.

Ζητάμε να γράψει ο κάθε μαθητής/τρια πάνω στο Hansaplast ένα συναίσθημα που πλήγωσε το συγκεκριμένο άτομο και να το κολλήσει πάνω στην ανθρώπινη φιγούρα.

Συζήτηση: Όταν οι μαθητές κολλήσουν όλα τα Hansaplast πάνω στη φιγούρα ρωτάμε: οι «μαθητές/τριες- θύματα» που πληγώνουμε θα μπορούσαν ποτέ να κλείσουν τις πληγές που προκαλούμε στην ψυχή τους; Ενθαρρύνουμε να θυμηθούν/διηγηθούν προσωπικές εμπειρίες ή ιστορίες στις οποίες υπήρξαν μάρτυρες.

Έχουν υποχρέωση οι νέοι/ες να σταματούν τη γλώσσα που πληγώνει; Αν ναι, γιατί; Με ποιο τρόπο μπορούν οι νέοι/ες να σταματούν τη γλώσσα που πληγώνει; Τι μπορείτε να κάνετε για να σταματήσετε τον οδυνηρό λόγο;

Γιατί είναι σημαντικό να το κάνετε αυτό;

Ανταλλαγή απόψεων.

-Κρεμάστε τη φιγούρα σε κάποιο τοίχο ως μια υπενθύμιση ότι τα λόγια μπορεί να πληγώσουν ανεπανόρθωτα.

